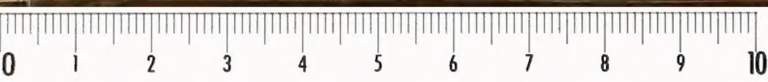
1755

ILLUSTRISSIMO, CLARISSIMO,
ET EXCELLENTISSIMO,
LUDOVICO-GABRIELI F. BAJULIVO
DE FROULLAY,
EQUITI MAJORI ORDINIS S. JOANNIS HIEROSOLYMITANI,
NECNON EXTRAORDINARIO APUD REGEM CHRISTIANIS.
LEGATO MELITENSI

Vovet, offert & conſecrat obſequentiſſimus P. J. de Lyvernette, Chirurg. Studioſ.

THESES ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

I mira corporis humani compages, ità fuit diſpoſita, ut partes quæ non ſolùm ad conſervationem & nutritionem, ſed & ad Generationem pertinent, innumeris ſint morbis obnoxiæ; quot & quantis quæ Chirurgia ſuppeditat auxiliis, ſanantur & debellantur iſti affectus? Quapropter de morbis Penis tantùm dicturi, quidquid partem iſtam ſpectat examini Anatomico in anteceſſum ſubjicere juvat.

PENIS primarium est Generationis organum; quidquid ejus spectat dispositionem & compositionem externam, satis ab omnibus notum.

PLURIMA in Pene sunt observanda, cuticula scilicet, cutis, præputium, corpora cavernosa, Urethra, & Glans. Cutis & cuticula, sunt ut & aliarum partium, tegumenta communia. Illud tamen observatu dignum videtur, quòd cutis hâc in parte sit tenuior, & sic in se ipsam revolvatur, ut quandóque denudet partem externam Glandis, & quandòque cooperiat, quæ quidem pars extrema Urethræ denominatur Glans, habitâ ratione figuræ.

PARS ista dividitur præcipuè in apicem, coronam, & partes laterales, componitur cute admodùm sensili, quæ quidem sensilitas ab in numeris papillis nerveis producitur. In coronâ & basi Glandis plurimæ reperiuntur glandulæ, sebaceæ dictæ, secretioni humoris cujusdam sebum æmulantis inservientes. In apice observatur Urethræ apertura.

DUPLICATURA cutis sic in se ipsam revoluta, efformat ligamentum quoddam, frænulum dictum, cujus insertio reperitur in parte infimâ Urethræ.

CORPORA cavernosa sunt duo corpora cylindrica & spongiosa, quæ distincta, oriuntur ab ossibus pubis; deindè juncta ad Glandem usque extenduntur. Distinguntur à se invicem à septo peculiari instar cribri perforato. Vasa istius partis oriuntur ab hypogastricis, Nervi verò ab ultimo pari sacro.

URETHRA est Canalis membranaceus, ferè cylindricus, Vesicæ collo continuus, usque ad Glandis orificium protensus, nec non urinæ & seminis emissioni dicatus Situs est in sulco inter corpora cavernosa inferiùs efformato. Cujus progressus singulari modo inflectitur, præsertim versùs principium, undè Urethræ curvatura vocatur. Illius cavitas calami scriptorii diametrum, non malè refert.

URETHRA componitur ex duabus membranis, exteriore, scilicèt & interiore, corpore quodam spongioso intermedio. Hæc rara, tenuis, & admodùm sensilis, multis pertusa foraminibus, illa verò densa & fortior. In parte interiori Urethræ, præsertim versùs Perinæum, multæ reperiuntur (a) plicæ, sic dispositæ, ut à collo Vesicæ, usque ad Glandem, ut ità dicam, inflectantur, è

(a) Ut annotavit Dominus le Cat, Academiæ Regalis Chirurgiæ socius, in Transactionibus Philosophicis.

contrà à Glande usque ad collum Urethræ eleventur. A quâ structurâ cautela Chirurgica præsertim adhibenda.

PLURIMA etiam reperiuntur oscula ; ex quibus continuò effluit liquor mucosus, quo defendatur membrana à salium vellicatione, quæ simul volvunt urina & semen. Dividuntur ista foramina in majora, & minora, quæ quidem nihil aliud sunt quàm hiatus Canalium excretoriorum, glandularum prostatarum, vel glandularum à celeberrimo Cowperio & aliis detectarum.

BULBUS sivè protuberantia Urethræ, est pars ejus proxima prostatis, substantiæ spongiosæ, figuram cepæ minoris referens.

PROSTATÆ sunt glandulæ, substantiâ spongiosâ conflatæ, sitæ versùs principium Urethræ, & collum Vesicæ ambientes, dividuntur in partem anteriorem & posteriorem. Pars anterior dicitur apex, posterior verò basis, magnitudo est nucis circitèr juglandis.

IN Urethræ principio, istâ glandulâ cincto, observatur eminentia quædam caput gallinaginis vocata, duobus gaudens osculis ; proximè adsunt Canales excretorii decem, vel duodecim, vulgò in homine, & continuò liquorem quemdam albicantem ad Urethræ cavum lubrificandum effundentes.

TRES etiam reperiuntur glandulæ, Cowperianæ dictæ, quarum duæ utrique Urethræ lateri adjacent ; inter musculos acceleratores & bulbum. Observatur & altera ab eodem Authore detecta, quæ situm obtinet in angulo curvaturæ sub ossibus pubis, reperitur altera Litriana dicta inter utramque Urethræ membranam infrà prostatas sita. Adsunt etiam plurimæ glandulæ in textu spongioso Urethræ absconditæ, quarum hiatus in tota canalis longitudine dicuntur lacunæ.

IN parte internâ & infimâ Urethræ observatur depressio quædam, ob figuram, fossicula navicularis dicta, quandòque Gonorrheæ sedes. Penis jungitur Syncondrosi ossium pubis, ope ligamenti quod dicunt Vesalii, ab inventoris nomine.

MUSCULI Penis erectioni potissimùm inservientes duo præcipuè numerantur, qui utrinque oriuntur ab ossibus Ischii, inter illorum tuberositates & initium corporum cavernosorum, deindè lato tendine, versùs latera eorumdem inseruntur.

ADSUNT etiam musculi acceleratores & transversi dicti.

ſed propriè non Peni ſed Urethræ inſerviunt. Urethræ muſculi duo numerantur dilatatores, ſcilicèt & tranſverſi, oriuntur plerùmque ex oſſium Iſchii tuberoſitate, & inſeruntur in partem poſteriorem bulbi. Quandòque adeſt alter muſculus dilatator poſticus aut triangularis, oritur è parte anticâ Sphincteris Ani, & in partem poſticam & inferiorem bulbi inſeritur.

EX CHIRURGIA.

QUIDQUID poteſt difficultatem mingendi producere, pro morbo gravi cenſeri debet. Plurimæ igitur hujuſce difficultatis numerantur cauſæ. Urethræ ſcilicèt fibrarum conſtrictio, plicæ Canalis tumefactæ, proſtatarum tumor, & induratio, ulcuſcula benigna aut maligna, quandòque Veſicularum Seminalium ingurgitatio, turgens Verumontanum, Sphincteris Veſicæ inflammatio & irritatio, calloſitates, cicatrices, ulcera; Canalis minutio, corpora extranea, diverſa denique quæ infauſtæ curationi ſuccedere poſſunt accidentia.

REMEDIA igitur, quæ Canalis diametrum augere, ulcera detergere, cicatrici favere, anfractus delere, induratas partes emollire & reſolvere, à Chirurgo ſunt adhibenda. Diverſa tamen ſunt, habitâ ratione accidentium.

DIAGNOSIS varia difficultas etenim mingendi; quandòque producitur ulcere quodam in meatu urinario, ſæpè ſæpiùs poſt Gonorrheæ vitioſam curationem relicto; ex quo materies acris admodùm, urens, & quaſi cauſtica ſenſim ac pedetentim deſtruit membranam tenerrimam, quâ deſtructâ & eroſâ, ad ſubſtantiam Urethræ ſpongioſam pervenit. Tunc adeſt effluxus materiæ purulentæ & aliquoties cum hæmorrhagiâ.

Ex Urinarum inſpectione Diagnoſis etiam diverſa; ſi enim in Urinâ vel poſt Urinæ fluxum paululùm videatur materiæ purulentæ, certiſſimum eſt ſignum adeſſe ulcera, calloſitates, cicatrices, tùm in meatu urinario, tùm in proſtatis, & Veſiculis Seminalibus, aut in omnibus iſtis partibus ſimul, undè quandòque fiſtulæ. E contrà ſi poſt Urinæ fluxum, ne minima quidem puris pars reperiatur, tunc Verumontani indurati, aut proſtatarum Schirroſarum indubitatum ſignum eſt.

PROGNOSIS plus minuſ-ve periculoſa, prout diverſæ ſunt cauſæ.

CURANTUR Urethræ morbi remediorum generalium, & peculiarium ope; ſub illorum claſſe comprehenduntur, venæ ſectiones plus minuſ-ve repetitæ, balnea, potiones diluentes, & dieurethicæ.

REMEDIA peculiaria diverſimodè ſunt adhibenda, multa etenim, & gravia profligantur accidentia, in auxilium vocatis cereolis (*a*), qui ratione compoſitionis diverſi habentur. Alii conficiuntur ex felum inteſtinis contortis, inque filum productis (gallicè *corde à boyau*). Alii ex linteo, cerâ, vel aliocumque medicamine, pro re natâ imbuto, & in ſpeciem cylindri gracilis eſformato.

INTER illos numerantur, qui ob figuram vocantur cavi (*b*); componuntur ex filo argenteo complanato, & ſic in ſpiram contorto, ut flexiles ſint, & ex linteo, cerâ, aut aliis medicaminibus imbuto cooperti, intrudendi eâ ſunt cautelâ ut meatum non irritent, itaque protrahendus Penis ſupra cereolum eo modo quo evaneſcant, curvaturæ multiformes, & lacunæ nimiùm tenſæ, obliniendique ſunt oleo, ut faciliùs ſeſe inter ſinus meatûs urinarii tortuoſos elabantur. Plurima quæ cereolorum compoſitionem ingrediuntur medicamina, numerantur: ſoporativa ſcilicèt, emollientia, reſolutiva, deterſiva, ſuppurantia, epulotica, ſeu cicatriſantia. In acutiſſimis doloribus, cereoli ſoporativo medicamine imbuti, felici cum ſucceſſu adhibentur, dolores enim ſedantur, & inflammatione temperatâ faciliùs minget æger.

SUB ſecundâ cereolorum ſpecie, emollientes naſcuntur. Componuntur *inſtàr fili*, & *admodùm flexiles*, *medicamine* quodam imbuti. Quorum gradatìm augetur diameter, prout diſtenditur meatus urinarius. Quâ de causâ violentis cum conatibus non debet Chirurgus fluxui Urinæ in Veſicâ contentæ favere, ſed remediorum emollientium ope, ut jam diximus, faciliorem reddere Urinæ viam.

SI Canalis in ſe ipſum coërceatur ob ingurgitatam Urethræ ſubſtantiam ſpongioſam, remedia reſolventia præcipuè anteponenda.

(*a*) Multi cereolorum compoſitionem deſcripſerunt, Gordonius, anno 1200 Borellus, Riverius, Fallopius, Petrus Foreſtus, Pequetius, Euſtachius, & plures alii. Inter Chirurgos extraneos, Godiſden anno 1390, Fabricius Hildanus, Ambroſius Paré, Saviard, Blancardus, & inter Noſtrates, Franciſcus & Thomas Herardus, Chirurgi Pariſienſes, peculiarem cereolorum confectionem adhibuerunt: quâ uſus eſt Bonaventura Guiardus, cujus filiûs Domûs Regiæ invalidorum Medicus Ordinarius compoſitionem tradidit nepoti ſuo patri meo æternùm honorandò.

(*b*) Hos in uſum primus vocavit & cum ſucceſſu Petrus-Joannes de Lyvernette modo laudatus.

Cum in curâ ulcerum Urethræ eadem fit praxis ac in aliis ulceribus, temperatâ & sedatâ inflammatione, partium textus relaxatur, remediorum suppurantium ope. Si pus sit albicans, adsit lævitas, æqualis consistentia, & fœtoris absentia, tunc cereoli epuloticl & cicatrisantes introducendi.

Tandem adest altera cereolorum species leviter corrodens, quam plures ad erosionem ulcerum introduxerunt. Sed istam rejicimus praxim, & tanquàm ferè semper noxiam censemus.

Has Theses, Deo Juvante, & Præside M. NICOLAO-RENATO JALLET, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur* *Petrus-Joannes de Lyvernette*, *Parisinus*, *Artium Liberalium in Almâ Universitate Parisiensi Magister*, *& Nosocomiorum Militantium Antiquus Chirurgus.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Martis 8° *Aprilis*, *anno salutis* 1755. *à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO.

Typis Delaguette, Collegii & Academiæ Regiæ Chirurg. Typographi, viâ San-Jacobæâ, sub signo Olivæ.